

ДОДАТОК ДО ДИПЛОМА DIPLOMA SUPPLEMENT

серія, реєстраційний номер та дата видачі диплома / series, registration number and date of issue of the diploma
Диплом / Diploma B19 № 105511 від / on 30.06.2019
реєстраційний номер та дата видачі додатка / registration number and date of issue of the supplement
Додаток / Supplement № Бк 1046/19 від / on 30.06.2019
(без диплома не дійсний / not valid without the diploma)

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСКНИКА

INFORMATION IDENTIFYING THE GRADUATE

1. Прізвище

Family name(s)

Іванов

Ivanov

2. Ім'я та по батькові

Given name(s)

Іван Іванович

Ivan

3. Дата народження (число / місяць / рік)

Date of birth (day / month / year)

29.09.1996

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗДОБУТУ КВАЛІФІКАЦІЮ

INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

1. Кваліфікація випускника: ступінь вищої освіти, спеціальність (за необхідності – спеціалізація, освітня програма, професійна кваліфікація)

Qualification: Degree, Specialty (if necessary Specialization, Educational programme, Professional qualification)

Бакалавр. Корекційна освіта. Спеціальна психологія (додаткова спеціалізація). Бакалавр спеціальної освіти. Учитель-дефектолог. Вихователь спеціальних та інклюзивних груп дошкільних і шкільних загальноосвітніх навчальних закладів. Асистент вчителя-реабілітолога.
Bachelor's Degree. Corrective education. Minor specialization: Special Psychology. Bachelor in Special Education. Defectology Teaching Professional. Educator of Special and Inclusive Education in Pre-Primary and General Education Schools. Assistant to Rehabilitation Teaching Professional.

2. Галузь знань

Field of Study

0101 Педагогічна освіта

0101 Pedagogical education

3. Найменування і статус закладу вищої освіти (наукової установи), який(яка) виконував(ла) освітню програму та присвоїв(ла) кваліфікацію

Name and status of the higher education (research) institution delivered the study programme and conferred the qualification

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.
Комунальна форма власності. Запорізька обласна рада. Національний. Сертифікат про акредитацію з напрямку (спеціальності) 0101 Педагогічна освіта 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями) АК № 08007431 від 26 квітня 2017 року. Термін дії сертифіката до 1 липня 2027 року.

Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy" of Zaporizhzhia Regional Council.
Communal. Zaporizhzhia Regional Council. National. Certificate of accreditation on programmes 0101 Pedagogical education 6.010105 Special education (on nosologies) AK № 08007431 of April 26th, 2017. Expiration date of the certificate till July 1st, 2027.

4. Мова(и) навчання

Language(s) of education

Українська

Ukrainian

III. ІНФОРМАЦІЯ ПРО РІВЕНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ РАМКОЮ КВАЛІФІКАЦІЙ

INFORMATION ON THE LEVEL OF QUALIFICATION

1. Рівень кваліфікації

Level of qualification

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

The first (Bachelor's) cycle of higher education is equal to Level 7 of the National Framework of Qualifications and presumes acquiring advanced theoretical and / or practical knowledge, skills and expertise sufficient for effective fulfillment of innovative tasks in the relevant level of professional activity.

2. Офіційна тривалість програми

Official length of programme

3 роки 10 місяців, денна форма навчання (240.00 кредитів ЄКТС)

3 years and 10 months in full-time mode (240.00 ECTS credits)

3. Вимоги до вступу

Access requirements

Вступ на основі атестата про повну загальну середню освіту. Вступ здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання.
Admission based on the Atestat of general secondary education. Admission is based on the results of external independent evaluation.

IV. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗМІСТ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

1. Форма навчання

Mode of study

Денна
Full-time

2. Вимоги освітньої програми та результати навчання за нею

Programme requirements

Студент повинен виконати програму підготовки згідно з навчальним планом (240 кредитів ЄКТС).

Дисципліни нормативної частини, що включає: дисципліни циклу загальної підготовки – 36 кредитів ЄКТС, дисципліни циклу професійної підготовки – 118 кредитів ЄКТС.

Дисципліни вибіркової частини – 63 кредити ЄКТС.

Практична підготовка – 17 кредитів ЄКТС.

Бакалаврська робота – 6 кредитів ЄКТС.

Кредити студенту зараховуються у випадку успішного складання письмових (усних) заліків або екзаменів з навчальних дисциплін, захисту курсових робіт, захисту звітів з практик, проходження атестації.

Student must satisfy the programme requirements in the Programme Specification (240 ECTS credits).

Standard education courses include the courses of general training cycle – 36 ECTS credits, the courses of professional training cycle – 118 ECTS credits.

Education courses by choice – 63 ECTS credits.

Practical training – 17 ECTS credits.

Bachelor's thesis – 6 ECTS credits.

Credits are awarded to a student in case of the successful assessment of the education course (written/oral tests or exams), positive evaluation of academic year papers, positive evaluation of report on the training/industrial practice, passing final examination.

Набуті компетентності:

– здатність застосовувати основні теоретичні та практичні методи аналізу та оцінки стану психофізичного розвитку осіб, які потребують корекційних освітніх послуг;

– здатність застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, інформаційні технології у роботі з особами, які мають порушення психофізичного розвитку в умовах закладів, служб, організацій, установ сфери освіти, охорони здоров'я, соціального захисту;

– здатність реалізовувати зміст корекційної роботи з дітьми із тяжкими порушеннями мовлення та використовувати диференційовані методи корекційно-компенсаторної, реабілітаційної, розвивальної, попереджувальної роботи з ними;

– здатність застосовувати базові уявлення про основи правової, фінансової, медичної, реабілітаційної, соціально-побутової, психолого-педагогічної підтримки осіб з порушеннями психофізичного розвитку, принципи комплексного підходу до вирішення їхніх проблем;

– здатність використовувати професійно-профільовані знання для виявлення осіб з порушеннями психофізичного розвитку та відбору їх у заклади корекційної освіти;

– здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень психофізичного розвитку; в діагностичному обстеженні осіб із порушеннями психофізичного розвитку;

– здатність використовувати професійно-профільовані знання при визначенні рівня психофізичного розвитку осіб, що потребують корекційної освіти; прогнозуванні їхніх потреб у корекційно-педагогічних, спеціальних психологічних, медичних та соціальних послугах;

– здатність використовувати професійно-профільовані знання у залученні до спільної діяльності недержавних (зокрема батьківських організацій та організацій інвалідів) для вирішення питань корекційної освіти осіб із порушеннями психофізичного розвитку;

– здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні відповідності корекційної освіти стандартам корекційної освіти особам з порушеннями психофізичного розвитку;

– здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів своєї професійної діяльності;

– здатність до надання консультативної допомоги особам з особливими освітніми потребами, їх родичам і педагогам з проблем навчання, розвитку, сімейного виховання, життєвого і професійного самовизначення.

Capacities gained:

– the ability to use fundamental theoretical and practical methods for analysing and evaluating the state of psychophysical development of persons requiring special educational services;

– the ability to use modern educational, rehabilitation, information technologies when working with persons having disorders of psychophysical development within establishments, departments, organizations, education institutions, health clinics, social protection institutions;

– the ability to work in practice the content of special education with children having severe speech disorders and to use differentiated methods of corrective and compensatory, rehabilitation, developmental, preventive work with them;

– the ability to apply fundamental concepts of basic legal, financial, medical, rehabilitation, social and living, psycho-pedagogical support for persons with disorders of psychophysical development, principles of a complex approach to solving their problems;

– the ability to use specific occupational knowledge for revealing persons with disorders of psychophysical development and taking them to the institutions of special education;

– the ability to use specific occupational knowledge for identifying etiology, symptoms, pathogenesis, psychological mechanisms of disorders of psychophysical development; for diagnosing persons with disorders of psychophysical development;

– the ability to use specific occupational knowledge for determining the level of psychophysical development of persons being in need of special education; for predicting their needs in special educational, psychological, medical and social services;

– the ability to use specific occupational knowledge for getting non-governmental organizations (parents' committees and organizations of disabled people notably) involved in cooperation to settle the matters of special education for persons with disorders of psychophysical development;

– the ability to use specific occupational knowledge for assessing the compliance of special education with the standards of special education for the persons with disorders of psychophysical development;

– the ability to work for self-development by reflexing the results of the own professional activity;

– the ability to provide counseling assistance to people with special educational needs, their relatives and pedagogues dealing with educational problems, development, family upbringing, life and professional self-determination.

3. Детальні відомості про освітні компоненти та результати навчання за кожним з них (за необхідності), кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, оцінки, рейтинги, бали

Detailed information about the educational components and the learning outcomes, including European Credit Transfer and Accumulation System credits, grades, rating points, scores

Номер за порядком або код/ Course unit code	Назва дисципліни/Course title	Кредити ЄКТС/ ECTS credits	Бали/ Marks	Оцінка за національною шкалою/National grade	Рейтинг ЄКТС/ ECTS grade
1	Анатомія, фізіологія, патологія дітей / Anatomy, Physiology, Pathology of Children	3	90	Відмінно/Excellent	A
2	Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» / Introduction to "Special Education"	3	96	Відмінно/Excellent	A
3	Дизонтогенез психічного розвитку / Dysontogenesis of Mental Development	8	95	Відмінно/Excellent	A
4	Дитяча практична психологія / Children's Practical Psychology	3	98	Відмінно/Excellent	A
5	Економіка / Economics	3	100	Відмінно/Excellent	A
6	Етика та естетика / Ethics and Aesthetics	3	96	Відмінно/Excellent	A
7	Загальна психологія / General Psychology	6	92	Відмінно/Excellent	A
8	Ігри в логопедичній роботі / Games in Speech Therapy	3	97	Відмінно/Excellent	A
9	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) / Foreign Language for Specific Purposes	6	84	Добре/Good	B
10	Інформаційні технології корекційного навчання / Information Technologies in Remedial Instruction	4	90	Відмінно/Excellent	A
11	Історія української державності та культури / History of Ukrainian Statehood and Culture	6	75	Добре/Good	C
12	Клініка інтелектуальних порушень / Clinical Picture of Intellectual Disorders	3	96	Відмінно/Excellent	A
13	Корекційно-реабілітаційні служби / Remedial and Rehabilitation Services	3	92	Відмінно/Excellent	A
14	Логопедія / Speech Therapy	28	88	Добре/Good	B
15	Логопсихологія / Logopsychology	4	90	Відмінно/Excellent	A
16	Логоритміка з методикою / Logorhythmics and Teaching Methods	3	91	Відмінно/Excellent	A
17	Неврологічні основи логопедії / Neurological Fundamentals of Speech Therapy	4	100	Відмінно/Excellent	A
18	Нейропсихологія / Neuropsychology	4	98	Відмінно/Excellent	A
19	Образотворча діяльність та ручна праця з методиками / Fine Arts Activity and Manual Work with Techniques	3	95	Відмінно/Excellent	A
20	Організація роботи психолога з дітьми із особливими потребами / Organization of Psychologist's Work with Children with Special Needs	3	96	Відмінно/Excellent	A
21	Основи генетики / Fundamentals of Genetics	3	90	Відмінно/Excellent	A
22	Основи екології і БЖД (охорона праці) / Fundamentals of Ecology and Life Safety (Labor Protection)	3	95	Відмінно/Excellent	A
23	Основи інклюзивної педагогіки / Fundamentals of Inclusive Pedagogy	3	92	Відмінно/Excellent	A
24	Основи медичних знань / Fundamentals of Medical Knowledge	3	97	Відмінно/Excellent	A
25	Основи науково-дослідної роботи / Fundamentals of Research Work	3	92	Відмінно/Excellent	A
26	Основи психо- та невропатології / Fundamentals of Psycho- and Neuropathology	5	95	Відмінно/Excellent	A
27	Основи психолінгвістики / Fundamentals of Psycholinguistics	3	90	Відмінно/Excellent	A
28	Основи теорії і практики логодидактики / Fundamentals of Theory and Practice of Logodidactics	7	94	Відмінно/Excellent	A
29	Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство, етика та естетика) / Fundamentals of Philosophical Knowledge (Philosophy and Religious Studies, Ethics and Aesthetics)	6	96	Відмінно/Excellent	A
30	Педагогіка / Pedagogy	4	92	Відмінно/Excellent	A
31	Політологія / Politology	3	91	Відмінно/Excellent	A
32	Правознавство / Law	3	93	Відмінно/Excellent	A

Номер за порядком або код/ Course unit code	Назва дисципліни/Course title	Кредити ЄКТС/ ECTS credits	Бали/ Marks	Оцінка за національною шкалою/National grade	Рейтинг ЄКТС/ ECTS grade
33	Психодіагностика порушень розвитку / Psychodiagnostics of Developmental Disorders	3	96	Відмінно/Excellent	A
34	Психодіагностика та психопрофілактика дизонтогеній психічного розвитку / Psychodiagnostics and Psychoprophylaxis of Dysontogenesis in Mental Development	8	98	Відмінно/Excellent	A
35	Психологічний супровід інклюзивної освіти / Psychological Support in Inclusive Education	3	98	Відмінно/Excellent	A
36	Психологія сімейного виховання / Family Education Psychology	3	99	Відмінно/Excellent	A
37	Риторика, культура мовлення корекційного педагога / Rhetoric, Speech Culture of Remedial Pedagogue	3	97	Відмінно/Excellent	A
38	Соціально-правове забезпечення / Social and Legal Support	3	90	Відмінно/Excellent	A
39	Соціологія / Sociology	3	95	Відмінно/Excellent	A
40	Спеціальна дошкільна педагогіка / Special Pre-school Pedagogy	3	93	Відмінно/Excellent	A
41	Спеціальна педагогіка / Special Pedagogy	3	96	Відмінно/Excellent	A
42	Спеціальна психологія / Special Psychology	6	100	Відмінно/Excellent	A
43	Спецметодика української мови / Special Teaching Methods of the Ukrainian Language	3	92	Відмінно/Excellent	A
44	Спецметодика «Я і Україна» / Special Teaching Methodology "Me and Ukraine"	3	98	Відмінно/Excellent	A
45	Спецметодика зміцнення здоров'я та фізичного виховання / Special Teaching Methods of Health Promotion and Physical Education	3	98	Відмінно/Excellent	A
46	Спецпсихологія ігрової діяльності / Special Psychology of Game Activity	3	98	Відмінно/Excellent	A
47	Спецметодика математики / Special Teaching Methods of Mathematics	3	90	Відмінно/Excellent	A
48	Тренінг особистісного зростання / Training of Personal Growth	3	98	Відмінно/Excellent	A
49	Українська жестова мова / Ukrainian Sign Language	3	95	Відмінно/Excellent	A
50	Українська мова (за професійним спрямуванням) / Ukrainian for Specific Purposes	6	92	Відмінно/Excellent	A
51	Фізична реабілітація осіб із тяжкими порушеннями мовлення / Physical Rehabilitation for People with Severe Speech Disorders	3	92	Відмінно/Excellent	A
	Практики / Practical training				
52	Професійна волонтерська (безвідривна) практика / Prophylactic Volunteer Training (In-service)	6	90	Відмінно/Excellent	A
53	Виробнича логопедична практика / Work Speech Therapy Practice	3	97	Відмінно/Excellent	A
54	Виробнича педагогічна практика / Work Pedagogical Practice	8	95	Відмінно/Excellent	A
	Атестація / Certification				
55	Бакалаврська робота / Bachelor's Thesis	6	95	Відмінно/Excellent	A
56	Комплексний екзамен з корекційної педагогіки/ Complex Qualifying Examination on Remedial Pedagogy		90	Відмінно/Excellent	A
	Всього кредитів ЄКТС / Total credits ECTS	240			
	Підсумкова оцінка / Total mark and rank		93,9		

4. Схема оцінювання

Grading scheme

Довідник з розподілу оцінок / Grade distribution guidance

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Мін. бал / Min. marks	Макс. бал / Max. marks
Національна диференційована шкала / National differentiated grade		
Відмінно / Excellent	90	100
Добре / Good	75	89
Задовільно / Satisfactory	60	74
Незадовільно / Fail	0	59
Національна недиференційована шкала / National undifferentiated grade		
Зараховано / Passed	60	100
Не зараховано / Fail	0	59
Шкала ЄКТС / ECTS grade		
A	90	100
B	82	89
C	75	81
D	64	74
E	60	63
Fx	35	59
F	0	34

Оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно» виставляються за: підсумками екзаменів та диференційованих заліків, результатами виконання курсових і дипломних робіт (проектів), результатами практик. Оцінка «Зараховано» виставляється за підсумками заліків. «Excellent», «Good», «Satisfactory» grades show the results of: examinations, differentiated tests, yearly papers (projects) and theses (diploma projects), work placements. «Passed» show the results of tests.

5. Загальна класифікація присвоєної кваліфікації

Overall classification of the qualification

Диплом з відзнакою / Diploma with honours

Класифікація кваліфікації / Classification system	Критерії / Criteria
Диплом з відзнакою / Diploma with honours	не менше 75 відсотків відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін та практичної підготовки, з оцінками «добре» з інших дисциплін та з оцінками «відмінно» за результатами атестації Over 75% of grades are "excellent", no "satisfactory", only "excellent" grades for an examination
Диплом / Diploma	успішне виконання програми підготовки successful completion of a study programme

VI. ІНФОРМАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПРАВА

INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

1. Академічні права

Access to further studies

Право на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
Access to a Master programme of the Second Cycle of higher education

2. Професійні права

Professional status

Робота за фахом, у тому числі на посадах відповідно до сформованих компетентностей та результатів навчання.
Work by specialty, including holding the positions as per capacities and results gained.

VI. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ADDITIONAL INFORMATION

1. Найменування всіх закладів вищої освіти (наукових установ) (відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти), у яких здобувалася кваліфікація (у тому числі заклади вищої освіти, в яких здобувач вищої освіти вивчав окремі дисципліни за програмами академічної мобільності).

Строки навчання в кожному з них

Name of the the higher education (research) institutions. Duration of training

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.
01.09.2015–30.06.2019. Під час навчання пройшов(ла) курс з дисциплін: «Фізичне виховання» (позакредитна дисципліна) та отримав(ла) оцінку – зараховано; «Іноземна мова» (позакредитна дисципліна) та отримав(ла) оцінку – зараховано.

Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy" of Zaporizhzhia Regional Council.
September 1st, 2015 – June 30th, 2019. During the training he/she has taken the course of non-credit subject "Physical education" and received – Passed; the course of non-credit subject "Foreign Language" and received – Passed.

2. Інформація про атестацію

Information on certification

Галузь знань 0101 Педагогічна освіта
Field of Study 0101 Pedagogical education

Напрямок підготовки 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями)
Having specialized in 6.010105 Corrective education (by nosologies)

Місце навчання Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи. Кафедра спеціальної педагогіки та спеціальної психології
Place of study Faculty of Rehabilitation Pedagogy and Social Work. Department of Special Pedagogy and Special Psychology

Атестація проведена шляхом складання комплексного екзамену з корекційної педагогіки. Студент захистив бакалаврську роботу на тему «Типологічні показники рівнів сформованості моторних та мовленнєвих ритмічних процесів у дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення»

Certification was carried out by passing the comprehensive examination on remedial pedagogy. Student defended his/her Bachelor's Thesis "Typological Indicators of Formation Levels of Motor and Speech Rhythmic Processes in Preschool Children with Severe Speech Impairment"

3. Контактна інформація закладу вищої освіти (наукової установи) (у тому числі гарант освітньої програми)

Contact information of institution of higher education (research institution) (including the information on the Head of Educational program)

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, вул. Наукове містечко, 59, о. Хортиця, м. Запоріжжя, Запорізька обл., 69017, Україна, тел., факс (061) 283-20-01.

<http://khnnra.edu.ua>

e-mail: info@khnnra.zp.ua

Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy" of Zaporizhzhia Regional Council, 59 Naukove Mistechko St., Khortytsia Island, Zaporizhzhia, Zaporizhzhia Region, 69017, Ukraine, tel., fax (061) 283-20-01.

<http://khnnra.edu.ua>

e-mail: info@khnnra.zp.ua

4. Інформація про попередній документ про освіту (вид документа, серія та реєстраційний номер, найменування навчального закладу, який видав документ, дата видачі)

Information about the previous document of education (type of document, registration number, name of the institutions, date of issue)

Атестат про повну загальну середню освіту; АР 46181032; 26.05.2014. Ким видано: Коледж Класичного приватного університету.

Atestat of general secondary education; AP 46181032; 26.05.2014. Issued: College of Classic Private University.

Інформація про визнання іноземних документів про освіту – попередній документ про освіту виданий в Україні.

Information on the recognition of international education documents – previous document of education is issued in Ukraine.

VII. ЗАСВІДЧЕННЯ ДОДАТКА ДО ДИПЛОМА

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

1. Посада керівника закладу вищої освіти (наукової установи) або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти (наукової установи)

Position of the head of the institution of higher education (research) or another authorized person

Ректор

Rector

2. Підпис керівника закладу вищої освіти (наукової установи) або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти (наукової установи)

Signature of the head of the institution of higher education (research institution) or another authorized person

3. Прізвище та ініціали керівника закладу вищої освіти (наукової установи) або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти (наукової установи)

Surname and initials of the head of the institution of higher education (research institution) or another authorized person

В.В. Нечипоренко

Valentyna Nechyporenko

4. Печатка закладу вищої освіти (наукової установи)

Seal of the institution of higher education (research institution)

5. Дата (день/місяць/рік)

Date (day/month/year)

30.06.2019

ЗРАЗОК

VIII. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

INFORMATION ABOUT THE NATIONAL SYSTEM OF HIGHER EDUCATION

Законодавство України про вищу освіту базується на Конституції України і складається із законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється на таких рівнях вищої освіти:

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, який відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій;
- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій;
- другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій;
- третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень вищої освіти відповідає дев'ятому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти: молодший бакалавр; бакалавр; магістр; доктор філософії; доктор наук.

Молодший бакалавр – це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої-професійної програми, обсяг якої становить 120–150 кредитів ЄКТС.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається закладом вищої освіти.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС.

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої становить 300–360 кредитів ЄКТС.

Освітня діяльність за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, що провадиться закладами вищої освіти і започаткована до набрання чинності Законом України «Про вищу освіту», продовжується у межах строку навчання за певною освітньо-професійною програмою з видачею державного документа про вищу освіту встановленого зразка – диплома спеціаліста. Останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста проводиться у 2016 році. Вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (повна вища освіта) після набрання чинності Законом України «Про вищу освіту» прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

Особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму та пройшла атестацію, видається документ про вищу освіту за відповідними ступенями: диплом молодшого бакалавра; диплом бакалавра; диплом магістра; диплом доктора філософії; диплом доктора наук.

Невід'ємною частиною диплома бакалавра, магістра є додаток до диплома європейського зразка, що містить структуровану інформацію про завершене навчання.

Система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається із:

- системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
  - системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;
  - системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.
- З більш детальною інформацією про національну систему вищої освіти можна ознайомитись: <http://www.mon.gov.ua/>.

Ukraine's higher education system is regulated by the Constitution of Ukraine, the Laws of Ukraine "On Education", "On Higher Education", "On Scientific, Research and Development Activity", by ministerial and central government orders, and by international agreements which Ukraine has concluded in compliance with domestic and international law.

Education and training in Ukraine's higher education system is delivered at the following higher education levels:

- Initial level (short cycle) of higher education, which corresponds to Qualification Level Six in the National Qualifications Framework;
- First level of higher education (bachelor level), which corresponds to Qualification Level Seven in the National Qualifications Framework;
- Second level of higher education (master level), which corresponds to Qualification Level Eight in the National Qualifications Framework;
- Third level of higher education (doctoral level), which corresponds to Qualification Level Nine in the National Qualifications Framework.

Attaining higher education at each of these levels requires successful completion of a relevant programme of study (vocational or academic) or research programme that leads to the award of a relevant higher education degree: junior bachelor; bachelor; master; doctor of philosophy; doctor of sciences.

Junior bachelor is a vocational degree acquired at the initial (short-cycle) level of higher education, and is awarded by a higher education institution upon successful completion by the student of a vocational programme of study comprised of 120–150 ECTS credits.

Bachelor is a degree acquired at the First level of higher education, and is awarded by a higher education institution upon successful completion of a professionally oriented bachelor programme comprised of 180–240 ECTS credits. The workload required for the award of a bachelor degree to a student who is continuing studies after having been awarded a relevant junior bachelor degree shall be defined by the higher education institution.

Master is a degree acquired at the Second level of higher education, and is awarded by a higher education institution upon successful completion of a relevant academic or professionally oriented programme. A professionally-oriented master programme is comprised of 90–120 ECTS credits; an academic programme is comprised of 120 ECTS credits.

A Master degree in medical, pharmaceutical or veterinary fields is awarded to students who are accepted by a higher education institution after completion of full general secondary education to a relevant continuous programme of study (i.e. first and second levels combined) comprised of 300–360 ECTS credits, and is awarded upon its successful completion.

Academic competence according to the educational qualification level of "specialist", which is being provided by higher educational institutions and was started prior to enactment of the Law of Ukraine "On Higher Education", shall be continued within the time limits of the educational period according to the relevant educational and professional programme and shall result in granting state standardized document on higher education – specialist diploma. The last admission for the educational qualification level of specialist shall be conducted in 2016. Higher education according to the educational qualification level of specialist (full higher education) shall be equal to the degree of Master following the enactment of the Law of Ukraine "On Higher Education".

A document certifying the award of a higher education (research) degree is issued to a person who has successfully completed a vocational, professional, academic or research programme, and has passed the attestation requirements of the relevant programme.

The following types of documents are established to certify higher education (research) degrees at the relevant levels: junior bachelor diploma; bachelor diploma; master diploma; doctor of philosophy diploma; doctor of sciences diploma.

The bachelor, master, doctor of philosophy and doctor of sciences diploma are each appended by a Diploma Supplement produced according to European standards, which provides structured information about the completed course of study.

Ukraine's system of higher education quality assurance is comprised of:

- a system by which higher education institutions ensure quality of education activity, and of delivered higher education programmes (the institution's internal quality assurance system);
- a system of external quality assurance for higher education institutions and higher education programmes (the national quality assurance system of higher education, including national standards for higher education institutions and for delivered programmes);
- a system of higher education programme quality assurance verification by the National Higher Education Quality Assurance Agency and by independent quality assurance agencies empowered to assess and ensure quality of higher education.

For more information about the national higher education system refer to: <http://www.mon.gov.ua/>.

Structure of higher education in Ukraine

Structure of education		Levels (degrees), crediential	Period of study (years, ECTS credits)	EHEA Cycle
Doktorantura (Postdoctoral research)		Doctor of Sciences, scientific degree		Second degree
Aspirantura (Doctoral studies)		Doctor of Philosophy Doctor of Arts	4 years (30–60 ECTS) 3 years (30–60 ECTS)	First degree (third level)
Higher education		Master, Diploma of Master	1,5–2 years (90–120 ECTS)	Second level
		Bachelor, Diploma of Bachelor	3–4 years (180–240 ECTS) (2–3 years on the basis of the Diploma of Junior Specialist or Diploma of Junior bachelor)	First level
		Junior bachelor, Diploma of Junior bachelor	2–2,5 years (120–150 ECTS)	Short cycle
Vocational education		Qualified Worker, Diploma	3 years (on the basis of <i>ISCED</i> 2) 1–1,5 year (on the basis of <i>ISCED</i> 3)	Entry to higher education
General secondary education	Complete general secondary education (<i>ISCED</i> 3)	Atestat (Secondary School Leaving Certificate)	2–3 years	
	Basic general secondary education (<i>ISCED</i> 2)	Certificate (School Leaving Certificate)	5 years	
	Primary education (<i>ISCED</i> 1)		4 years	
Pre-primary education (<i>ISCED</i> 0)				

У разі наявності в дипломі будь-яких розбіжностей перевагу має текст українською мовою / In case of any differences in interpretation of the information in the diploma or supplement, the Ukrainian text shall prevail